

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33813
Nom	Desenvolupament local sostenible
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1318 - Grau de Geografia i Medi Ambient	Facultat de Geografia i Història	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1318 - Grau de Geografia i Medi Ambient	635 - Desenvolupament Local Sostenible	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ESCRIBANO PIZARRO, JAIME	195 - Geografia
VERCHER SAVALL, NESTOR	89 - null

RESUM

L'assignatura de Desenvolupament Local Sostenible n'és una d'optativa de 6 crèdits, què forma part del mòdul d'Ordenació del Territori (de 24 crèdits), dintre l'itinerari d'Intensificació en Planificació i Medi Ambient, del Títol de Grau de Geografia i Medi Ambient, i que es cursa al quart curs. Per tant el seu enfocament es troba necessàriament vinculat a la política d'ordenació del territori o, des d'una perspectiva més ampla i integradora, de planificació i gestió del desenvolupament territorial sostenible, econòmic però també social i medi-ambiental de forma integrada.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha

COMPETÈNCIES

1318 - Grau de Geografia i Medi Ambient

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització, planificació, gestió i avaluació.
- Comunicació oral i escrita en la llengua pròpia i coneixement d'una llengua estrangera.
- Resolució de problemes i presa de decisions. Disseny i gestió de projectes.
- Capacitat de treball individual.
- Capacitat de treball en equips de caràcter interdisciplinari.
- Compromís amb valors d'igualtat de gènere, interculturalitat, igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, cultura de la pau i valors democràtics, i solidaritat.
- Aprenentatge autònom, creativitat, capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor. Capacitat de resoldre situacions imprevistes.
- Motivació per la qualitat en el treball, responsabilitat, honestat intel·lectual.
- Habilitats d'investigació.
- Capacitat de comunicar-se de manera efectiva amb no experts en el tema.
- Ordenació del territori.
- Metodologia i treball de camp.
- Tècniques d'informació geogràfica com a instrument de coneixement i interpretació del territori i del medi ambient.
- Dimensions temporal i espacial en l'explicació dels processos socials i territorials i mediambientals.
- Relació i síntesi de la informació territorial transversal.
- Programes de desenvolupament rural i urbà, amb garantia de sostenibilitat mediambiental.
- Adquirir els coneixements bàsics per a l'anàlisi i el diagnòstic de les polítiques públiques relacionades amb els aspectes geogràfics del medi ambient.
- Adquirir les tècniques bàsiques per al treball de camp en geografia i de manera singular la lectura i interpretació geogràfica del paisatge.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Un cop superada l'assignatura, l'estudiant:

- Coneixerà els diferents enfocaments i conceptes teòrics relacionats amb el model de desenvolupament local sostenible
- Serà capaç d'aplicar els mètodes de diagnòstic, planificació i seguiment i avaluació necessaris per a la implementació d'una estratègia de desenvolupament local sostenible
- Coneixerà i podrà avaluar críticament els instruments relacionats amb les polítiques de desenvolupament local existents a diferents escales territorials.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Precedents i reformulació del desenvolupament local sostenible

- 1.1. L'evolució del concepte de desenvolupament i les arrels del desenvolupament local
- 1.2. Bases i conceptes teòrics del desenvolupament local
- 1.3. Temes oberts i perspectives crítiques

2. Elements i tècniques de diagnosi per al desenvolupament local

- 2.1. La planificació del desenvolupament local
- 2.2. Elements del diagnòstic
- 2.3. Tècniques de diagnòstic

3. Instruments i ferramentes per al desenvolupament local sostenible

- 3.1. Agents i estructures per al desenvolupament local: Agències, Pactes Territorials per l'Ocupació, grups d'acció local, Agendes 21 Locals.
- 3.2. Estratègies i components de les polítiques de desenvolupament local sostenible
- 3.3. Les polítiques de desenvolupament local sostenible a la Comunitat Valenciana, Espanya, Europa i Iberoamèrica.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Altres activitats	15,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs en grup	16,00	0
Elaboració de treballs individuals	16,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	6,00	0
Preparació de classes de teoria	6,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	6,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

CLASSES PRESENCIALS: Es realitzarà una explicació mitjançant presentacions dels diferents continguts teòrics del temari.

TREBALL PERSONAL DE L'ESTUDIANT: Lectura d'articles i de documents.

PREPARACIÓ DE TREBALLS PRÀCTICS.

REALITZACIÓ DE TREBALL EN EQUIP: Part de les pràctiques s'hauran de realitzar en equip. Part del temps de classe es dedicarà a la realització d'aquestes pràctiques.

TUTORIES: a) programades: en aquestes tutories el professor explicarà els continguts específics a desenvolupar per cada grup de treball. A més, es programaran diverses tutories per tal de preparar el treball de curs; b) no programades: es dedicaran a aclarir dubtes que poguessin haver sorgit durant el desenvolupament de les classes. També hi haurà presencials i no-presencials (via Moodle o e-mail).

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES: es plantejaran diverses opcions a principi de curs, si bé s'aprofitaran les possibilitats que permeten tant altres assignatures del Grau com la realitat del territori valencià. De realitzar-se, aquesta part de la matèria s'entén com a avaluació contínua i no es podrà recuperar si no es fa en el moment en què tinga lloc.

AVALUACIÓ

El model d'avaluació s'ajustarà als següents percentatges:

- Examen: 40 %
- Treballs i pràctiques dirigides (individuals i / o en grup): 30 %
- Activitats complementaries: seminaris, conferències, tutories específiques, etc.: 30 %

Per a aprovar l'assignatura serà necessari aconseguir una qualificació de 5 punts sobre 10 (és a dir, un 50% sobre el 100% que suposen les tres vies d'avaluació).

El sistema de qualificacions seguirà la Normativa de la Universitat de València, aprovada pel Consell de Govern el dia 27 de gener de 2004. (D'acord amb els RR.DD. 1044/2003 i 1125/2003).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Noguera Tur, Joan (ed.) (2016): La visión territorial y sostenible del desarrollo local. Una perspectiva multidisciplinar. Universitat de Valencia, SEBRAE, Valencia. 2 vols.
- Pike, A.; Rodríguez-Pose, A. y Tomaney, J. (eds.) (2011): Desarrollo local y regional. Valencia: IIDL/PUV. Colección Desarrollo Territorial, 10.
- Blakely, E.J., y Leigh, N. L. (2010): Planning local Economic Development, Sage, London.
- Albuquerque, F., (2003): Curso sobre desarrollo local. OIT. Turín.
- AA.VV. (2009): Manual de metodologías participativas. Madrid: Observatorio Internacional de Ciudadanía y Medio Ambiente Sostenible (CIMAS). www.redcimas.org/wordpress/wpcontent/uploads/2012/09/manual_2010.pdf
- Sotarauta, M. y Beer, A. (2021): Handbook on City and Regional Leadership. Cheltenham: Edward Elgar Publishing Limited

Complementàries

- Boisier, S. (2001): Desarrollo (local): ¿De qué estamos hablando?, en Madoery, O. y Vázquez Barquero, A. (eds.): Transformaciones globales, Instituciones y Políticas de desarrollo local, Ed. Homo Sapiens, Rosario.
- Camagni, R. (2004): Incertidumbre, capital social y desarrollo local: enseñanzas para una gobernabilidad sostenible del territorio, Investigaciones Regionales, n.2, p. 31-57
- Fernández Güell, J. M. (2000) : Planificación estratégica de ciudades, GG Proyecto y Gestión, Barcelona.
- Murga, M.A. (2006), Desarrollo Local y Agenda 21. Madrid, Pearson Educación.

- Vázquez Barquero, Política económica local, ed., Pirámide, Madrid.
- Vázquez Barquero, A. (1999): Desarrollo, redes e innovación. Lecciones sobre el desarrollo endógeno, Pirámide, Madrid.
- Del Canto, C. et al. (1988): Trabajos prácticos de Geografía Humana. Madrid: Ed. Síntesis.
- AA.VV. (s.f.): Manual de Técnicas Participativas. Proyecto JALDA, Bolivia. Serie Guías y Manuales, documento 10. www.iirsa.org/admin_iirsa_web/Uploads/Documents/ease_taller08_m6_anexo2.pdf

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

MODALITAT DE DOCÈNCIA SEMIPRESENCIAL

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment recollits a la guia docent

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Es manté el pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original. Si ho permet l'aforament de les aules a partir de les normes sanitàries, les classes teòriques i pràctiques tindran una presencialitat del 100%; si no fora així, es reduiria la presencialitat, substituint les classes no presencials per docència no presencial síncrona. Les eixides de treball de camp que pogueren ser necessàries per a les activitats previstes, queden condicionades a la situació sanitària. En cas de no poder realitzar-les per motius sanitaris, se substituiran per activitats no presencials que s'especificaran a durant el curs en l'Annex a la Guia Docent, com la resta de la planificació docent.

En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible cap accés a les instal·lacions de la Universitat, la docència i activitats es desenvoluparan en la seua totalitat de forma no presencial (docència no presencial síncrona). En eixe cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a l'estudiantat a través de l'Aula Virtual.

3. Metodologia docent

Classes presencials teòric-pràctiques que es podran complementar amb diferents tipus de materials i activitats en l'Aula Virtual. Les activitats complementàries no presencials podran ser síncrones (videoconferència) o asíncrones.

Les tutories es faran de forma no presencial (a través del correu corporatiu de la UV) o de forma presencial prèvia cita concertada amb el professor.

En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible cap accés a les instal·lacions de la Universitat, la docència i tutories es desenvoluparan en la seua totalitat de forma no presencial. En eixe cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a l'estudiantat a través de l'Aula Virtual.

4. Avaluació

Es mantenen els criteris d'avaluació fixats a la guia docent.

Si en les dates marcades per a l'examen final presencial al calendari oficial les instal·lacions de la Universitat estigueren tancades, l'examen presencial serà substituït per una prova a realitzar online.

5. Referències bibliogràfiques

Es manté la bibliografia recomanada a la Guia Docent. En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible l'accés a la bibliografia recomanada, aquesta es substituirà per materials accessibles online.